

## POSTANOWIENIE

18 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 18 maja 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z powództwa Z. B.

przeciwko P. D., R. C.

o zapłatę,

na skutek skargi Z. B. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z 6 lutego 2020 r., III Ca 1526/19 (III WSC 22/20 no),

**1) odrzuca skargę,**

**2) oddala wniosek przeciwnika skargi R. C. o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym,**

**3) zasądza od Z. B. na rzecz kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. D. - adwokat M. K. wynagrodzenie w kwocie 1440 (jeden tysiąc czterysta czterdzieści) zł. powiększonej o należny podatek od towarów i usług.**

## UZASADNIENIE

Powód Z. B. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanych P. D. i R. C. kwoty 19 800 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie z tytułu czynszu najmu, odszkodowania za bezumowne korzystanie i odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy najmu bliżej opisanych lokali: mieszkalnego i użytkowego położonych przy ul. [...] w R. Wyrokiem z 28 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w Pabianicach oddalił powództwo. Apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu

Okręgowego w Łodzi z 6 lutego 2020 r. będącym przedmiotem skargi powoda o stwierdzenie jego niezgodności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem badania w postępowaniu zainicjowanym wskazanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jest niezgodność z prawem prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie. Ocena zasadności skargi dokonywana jest przez Sąd Najwyższy przy zastosowaniu autonomicznego pojęcia bezprawności, zgodnie z którym orzeczeniem niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> k.p.c. i art. 519<sup>2</sup> k.p.c. jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17 i z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35, a także postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2018 r., IV CNP 25/18 i wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2012 r., Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz. U. 2012, poz. 1104 ).

Stosownie do art. 424<sup>5</sup> k.p.c., skarga powinna zawierać:

- 1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części;
- 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie;
- 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny;
- 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy;
- 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424<sup>1</sup> § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi;
- 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Do skargi – oprócz jej odpisów dla doręczenia ich

uczestniczącym w sprawie osobom – dołącza się dwa odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego.

Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, skarga musi spełniać wysokie wymagania formalne, które podzielić należy na wymogi stawiane pismu procesowemu (art. 424<sup>5</sup> § 2 k.p.c.), których ewentualne wadliwości podlegają naprawieniu oraz wymogi konstrukcyjne skargi (art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c.), których braki nie podlegają sanacji, lecz powodują obligatoryjne odrzucenie skargi na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c.

Przedstawiona skarga nie spełnia wymagania konstrukcyjnego określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., albowiem skarżący nie uprawdopodobnił wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uprawdopodobnienie szkody polega na wskazaniu - w formie wyodrębnionego wyводу zawartego w skardze - postaci szkody, jej rozmiaru, czasu powstania, związku przyczynowego między wystąpieniem uszczerbku a wydaniem orzeczenia objętego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem; wymaga także powołania faktów i dowodów uprawdopodobniających twierdzenie skarżącego o szkodzie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 7 kwietnia 2010 r., II BP 15/09; z 19 listopada 2010 r., III CNP 44/10; z 11 grudnia 2012 r., V CNP 19/12 oraz z 6 grudnia 2012 r., I CNP 27/12). Skarga Z. B. nie spełnia tego wymagania, gdyż nie określono w niej wysokości szkody, czasu powstania ani związku przyczynowego z wydaniem zaskarżonego wyroku. Skarżący ograniczył się wyłącznie do wskazania, że „oddalenie powództwa o zapłatę, a także obciążenie powoda przez Sady obu instancji kosztami postępowania w całości (...) stanowi o wyrządzeniu powodowi szkody o charakterze majątkowym.”. Tymczasem, nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze bowiem będzie prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego. Poniesienie takiego uszczerbku w związku z oddaleniem powództwa strona powinna wykazać (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2016 r., IV CNP 2/16; z 14 kwietnia 2016 r., III CNP 2/16; z 20 listopada 2015 r., III CNP 20/15; z 11 stycznia 2006 r., II CNP

13/2005, OSNC 2006, Nr 6, poz. 110 oraz z 27 października 2005 r., V CNP 28/05), czego skarżący w tej sprawie nie uczynił. Skarżący wskazał też na szkodę obejmującą koszty postępowania, którymi został obciążony w zaskarżonym wyroku, chociaż nie stanowią one szkody w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 i art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., nawet jeżeli zostały już uiszczzone przed wniesieniem skargi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 27 lipca 2006 r. II BP 11/06, OSNP 2007, nr 15-16, poz. 223; z 28 listopada 2006 r. III CNP 46/06; z 23 sierpnia 2007 r., I BP 24/07 oraz z 26 czerwca 2008 r., I CNP 47/08).

Skarga nie spełnia także wymagania konstrukcyjnego określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c. Realizacja tego wymagania polega na przeprowadzeniu umotywowanego wyводу prawnego wykazującego, że w sprawie nie przysługuje skarżącemu jakiegokolwiek inny, niż wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem, środek zaskarżenia prowadzący do zmiany lub uchylenia wyroku objętego rozpatrywaną skargą. Nie chodzi tu przy tym tylko o skargę kasacyjną lub skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchYLENIE wyroku, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności orzeczenia. Wśród tych środków należy wymienić m.in. powództwa opozycyjne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2008 r., V CNP 199/0), powództwo oparte na art. 138 k.r.o. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 grudnia 2009 r., I CNP 91/09, OSNC-ZD 2010, nr C, poz. 85) oraz zwykłe i szczególne środki przysługujące w postępowaniu nieprocesowym, przewidziane w art. 523, 539 - 543, art. 550 § 2, art. 577, 614, 678, 679 i art. 690 § 2 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140), a także skargę nadzwyczajną. Tymczasem, skarżący ograniczył się wyłącznie do stwierdzenia, że zapadłe w niniejszej sprawie prawomocne orzeczenie, zgodnie z przepisem art. z art. 398<sup>2</sup> § 2 pkt 1 k.p.c., nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną, brak jest podstaw do wniesienia skargi o wznowienie postępowania lub zainicjowania innego (odrębnego) postępowania zmierzającego do zmiany wyroku w sprawie w zaskarżonej części, nie przedstawił zaś odpowiedniego wyводу prawnego w wyżej przedstawionym rozumieniu na poparcie tych twierdzeń.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy nie obciążył skarżącego kosztami postępowania wywołanymi wniesieniem skargi na rzecz pozwanego R. C., albowiem w odpowiedzi na skargę nie dostrzeżono, że skarga nie spełnia wyżej opisanych wymagań konstrukcyjnych i nie zawarto wniosku, choćby alternatywnego, o jej odrzucenie z tej właśnie przyczyny (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 1 sierpnia 2007 r., III CSK 185/07 oraz z 19 listopada 2014 r., III CSK 280/14). O wynagrodzeniu należnym kuratorowi ustanowionemu dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. D. w osobie adwokat M. K., orzeczono na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 536) w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn.: Dz. U. poz. 1800 ze zm.). Wynagrodzenie to podlega podwyższeniu o należny podatek od towarów i usług (zob. uchwały Sądu Najwyższego z 5 listopada 2021 r., III CZP 68/20, OSNC 2022, nr 6, poz.58 oraz z 21 stycznia 2022 r., III CZP 37/22).